

Justitsministeriet

Lovafdelingen

Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2006-730-0335
Dok.: RAJ40465

Besvarelse af spørgsmål nr. 1 af 30. oktober 2006 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af lov om fuldbyrdelse af straf mv. (Behandlingsgaranti for indsatte stofmisbrugere, undersøgelse af indsatte personer, kundgørelse af fængselsforskrifter mv.) (L 23).

Spørgsmål nr. 1:

”Det fremgår bla. af Dansk Retspolitisk Forenings høringssvar, at indsatte stofmisbrugere i kraft af lovforslaget vil blive ringere stillet end indsatte alkoholmisbrugere, der er omfattet af den almindelige behandlingsgaranti efter sygehuslovens § 16, stk. 5, og at indsatte stofmisbrugere på linje hermed bør omfattes af den almindelige behandlingsgaranti i henhold til servicelovens § 85.

Ministeren bedes uddybe sin kommentar i høringsnotatet til denne del af høringssvaret.”

Svar:

1. Som det fremgår af lovforslagets pkt. 2.3, følger det af aftalen om udmøntning af satspuljeforliget for 2006, at der skal sikres en behandlingsgaranti til stofmisbrugere i kriminalforsorgens institutioner, som skønnes egnede og motiverede til behandling med en uafbrudt afsoningsperiode på over 3 måneder.

Det foreslås i lovforslaget i overensstemmelse med satspuljeforliget, at garantien af hensyn til misbrugsbehandlingens afvikling gælder for indsatte, som tilkendegiver et ønske om behandling mindst 3 måneder før vedkommendes forventede løsladelse. Indholdet af behandlingen mod stofmisbrug vil svare til den behandling, som amtskommunerne (pr. 1. januar 2007 kommunerne) skal tilbyde efter servicelovens § 85.

Indsatte, der har mindre end 3 måneders uafbrudt afsoningsperiode tilbage, er som anført ikke omfattet af behandlingsgarantien. Er en indsat stofmisbruger, som forventes løsladt inden for kortere tid, motiveret og egnet til behandling, vil kriminalforsorgen imidlertid typisk forsøge at starte en behandling under afsoning, således at den kan fortsætte i andet regi, når den indsatte løslades.

Det fremgår endvidere af lovforslagets pkt. 2.1, at indsatte stofmisbrugere ikke er omfattet af den behandlingsgaranti, der følger af lov om social service § 85, og som bl.a. indebærer, at en person, der er visiteret til behandling mod stofmisbrug, kan vælge at blive behandlet i et andet offentligt behandlingstilbud af tilsvarende karakter som det visiterede.

De særlige hensyn til sikkerhed, retshåndhævelsen mv., der gør sig gældende for indsatte i kriminalforsorgens institutioner, indebærer efter Justitsministeriets opfattelse, at det ikke ville være muligt at tilbyde stofmisbrugere i kriminalforsorgen samme valgmulighed mellem behandlingstilbud, som andre stofmisbrugere har efter lov om social service § 85.

Som det fremgår af lovforslagets pkt. 2.3, forudsættes det imidlertid, at behandlingstilbudene i kriminalforsorgens institutioner forbeholdes de indsatte, der ikke kan visiteres til misbrugsbehandling på en institution uden for kriminalforsorgen i medfør af straffuldbyrdelseslovens § 78. Det vil i praksis indebære, at indsatte stofmisbrugere så vidt muligt selv får lov til at medvirke ved valg af behandlingstilbud uden for kriminalforsorgen, og at misbrugsbehandling i kriminalforsorgens institutioner forbeholdes de indsatte, hvor afgørende hensyn til retshåndhævelsen taler imod anbringelse uden for et fængsel.

Også for så vidt angår behandlingen af indsatte stofmisbrugere, der ikke kan visiteres til misbrugsbehandling på en institution uden for kriminalforsorgen, vil det rette behandlingssted blive fundet på baggrund af den enkelte indsattes konkrete behandlingsbehov. Valget af behandlingssted foretages således som udgangspunkt uafhængigt af den indsattes aktuelle anbringelsessted inden for kriminalforsorgens institutioner.

2. I forlængelse af Justitsministeriets bemærkninger i ministeriets høringsoversigt af 4. oktober 2006 vedrørende lovforslaget kan det uddybende oplyses, at muligheden for at anbringe indsatte stofmisbrugere i en institution uden for kriminalforsorgen efter straffuldbyrdelseslovens § 78 med henblik på behandling for deres stofmisbrug også gælder for gruppen af indsatte med op til 3 måneders restafsoning.

For denne gruppe af korttidsdømte kan behandling i visse tilfælde også med fordel iværksættes i kriminalforsorgens egne institutioner, men skal i så fald nøje afstemmes med den kommunale/regionale instans, som har det behandlingsmæssige ansvar efter løsladelsen.

Det er efter kriminalforsorgens vurdering ikke tilrådeligt at påbegynde behandling, der ikke kan fortsættes i andet regi efter løsladelsen. For indsatte, hvor behandling på den baggrund ikke iværksættes under afsoningen, vil indsatsen primært bestå i støttende samtaler med fængslets personale, hvor de indsatte motiveres til at påbegynde behandling umiddelbart efter løsladelsen.

Den dømte vil straks efter løsladelsen være omfattet af den almindeligt gældende behandlingsgaranti efter § 85 i lov om social service.

Det forhold, at behandlingsgarantien ikke omfatter korttidsdømte indsatte, indebærer således ikke, at disse indsatte ikke kan tilbydes behandling.

3. Uden for kriminalforsorgens regi findes der forskellige misbrugsbehandlingsmetoder, der tilbydes af en lang række forskellige institutioner, men behandlingsgarantien efter servicelovens § 85 medfører ikke et frit valg mellem alle behandlingstyper. Denne behandlingsgaranti giver alene et frit valg mellem institutioner, som tilbyder behandling af en tilsvarende karakter som den, misbrugereren er fundet egnet til.

Kriminalforsorgen har som målsætning at tilbyde forskellige behandlingsmetoder, som afspejler hovedretningerne i det øvrige samfund. Kriminalforsorgens institutioner har imidlertid ikke en tilsvarende bred vifte af ligeartede tilbud at vælge imellem, men tilbyder én eller få behandlingstilbud inden for hver behandlingsform.

I de tilfælde, hvor der findes mere end ét sted, der tilbyder en bestemt form for behandling, vil der blive lagt vægt på den indsatte ønsker ved visitering til misbrugsbehandling. I hvert tilfælde vurderes den indsatte behandlings- og sikkerhedsbehov, og på den baggrund visiteres der til den mest hensigtsmæssige behandling. Hvis denne behandling ikke findes i det fængsel, hvor den indsatte på ansøgningstidspunktet afsoner, overføres vedkommende til det fængsel, hvor behandlingen tilbydes, hvis der ikke er andre forhold, herunder ordens- og sikkerhedsmæssige hensyn, der taler imod en overførsel.

Det er således ikke – som antaget i Dansk Retspolitisk Forenings høringsvar – korrekt, at indsatte kun kan få behandling i det fængsel, hvor de pågældende i forvejen af andre grunde er anbragt.